

Saaremaa Eesti Põllumeeste Matmise-Kassa

põhikirii.

Põhikirii on registreeritud Tallinna-Haapsalu Rahulogu poolt 3. weebruaril 1920 a. Nr. 38 all ; põhikirja muudatused on registreeritud ; 1) Tallinna-Haapsalu Rahulogu registreerimise osakonna poolt 14. augustil 1925 a. Nr. 38 all ja 2) Kohtu- ja siseministri 18. septembri 1930 a. otsusel Kohtu- ja siseministeeriumi administratiivosakonna registreerimise asjade juhataja poolt Nr. 38 all.

J. Treufeldt'i & A. Kalfus'e trükk Kurasaares.

1. Kasza eesmärk.

§ 1.

Saaremaa Eesti Põllumeeste Matmise-Kasza eesmärk on oma ärasurnud liikmete matmise tarwis ühekorralist abi anda.

2. Kasza liikmed, nende õigused ja tohused.

§ 2.

Kasza liikmeteks wõetakse wastu meeste- ja naisterahwaid, kes weel 60 aastat wanad ei ole.

§ 3.

Kes kasza liikmeks soowib saada, peab selle üle Eesti seisusele kirjalikult awaldama, nime ja ltignime üles andma, ning tunnistuse oma wanuse ja tarwilisel korral ka terwise üle sisse andma. Kasza liikmeks wastuwõtmise küsimused otsustab Eesti seisus; kaebtused aga Eesti seisuse peale selle üle, kui keegi liikmeks ei ole wastu wõetud, otsustatakse lõpulikult kinnise hääletamise läbi peakoosoleku poolt.

§ 4.

Kasjaliikmeteks wõiwad ka need wastu wõetud saada, kes Saaremaal alati ei ela. Mis sugustel juhtumistel niisugused inimesed kasjaliikmeteks wõiwad wastu wõetud saada, selle küsimuse otsustamine antakse juhatuse hooletis. Need kes mitte Saaremaal ei ela, maksawad omad liikmemaksud ette ära ja peale selle peab neil Kuressaare linnas usaldusmees olema, kes nende eest kõiki põhikirja nõudmisi täidab.

Iga liige on kohustatud juhatusele oma elukoha üles andma ja elukoha muutmise üle igakord teatama. Liikmed, kes väljaspool Ruresaare linna, Saare maakonna piirides elavad, peavad omal ka linnas usaldusmehe pidama.

Usaldusmehele antud volifiri antakse juhatuse kätte, kes selle üle kviitungi välja annab.

§ 5.

Kui määratud kaassaliikmete arv täis on, siis kirjutatakse need, kes veel kaassaliikmeks soovivad astuda, korra järele kandidaatide nimekirja üles.

Kui keegi kaassa liikmetest ära sureb, ehk välja astub, siis võetakse kandidaadid järgemööda uuteks liikmeteks vastu ja nimelt selles järjekorras, millal keegi on soovi avaldanud kaassaliikmeks astuda.

§ 6.

Ubielu paar loetakse sisseastumise, kui ka määratud liikmemaksude maksmise juures üheks liikmeks; surma korral maksetakse aga matmise abiraha, niihästi mehe, kui ka naise matmise tarvis täielt kummagi jaoks välja.

§ 7.

Liikmed, kes Kaasa juhatuse oma peale on võtnud, ei saa, peale kirjatoimetaja (§ 23), mingisugust tasumist.

§ 8.

Kaasa liikmete arv ei või mitte üle 121 olla.

§ 9.

Kaassaliikmeks astudes maksab igaüks viiskümmend (50) senti sisseastumise raha.

3. Rašja kapital.

§ 10.

Rašja kapital foguneb :

1. liikmete sišseastumise rahast,
2. liikmete maksudest surma kordadel,
3. kašja kapitali protsentidest,
4. kingitustest ja
5. põhikirjade müümisest.

§ 11.

Ühe kašjaliikme ehk tema abikaasa surmakorral maksavad teised kašjaliikmed, peale ärasurnud liikme elusse jäänud abikaasa, kašjasse wiiskümmend (50) senti kolme nädala jooksul, sellest päewast arvates, millal nad juhatuse poolt saanud teate kašjaliikme surma üle. Kui kašs ehk rohkem liiget ühel ajal on surnud, siis määratakse igaühe surmakorra maksude äramaksmise tarwis eraldi tähtajad ja nimelt: esimese korra tarwis kolme-nädalane, aga iga järgmise maksukorra tarwis kahe-nädalane tähtaeg.

§ 12.

Kõik maksud maksetakse Gestseisuse liikme kätte, kes Rašja rahaasju toimetab; raha wastuwõtmise üle antakse nimetatud Gestseisuse liikme poolt allakirjutatud kwiitung wälja.

§ 13.

Kui pärast § 11 tähendatud tähtaega raha ära ei ole maksetud, siis langeb hooletu maksja kahekümnewiie (25) sendi suuruse trahwi alla ja temale saadetakse juhatuse poolt selle üle kirjalik meeletuletus. Kui aga siiski pärast kahte nädalat maksusi ära ei makseta, siis heidetakse korratu maksja juhatuse otsusel kašjaliikmete hulgast wälja.

4. Matmise abiraha.

§ 14.

Matmise abiraha maksetakse kaasa poolt järgmisel määral:

kes	1 kuni	5 korda	maksnud,	saab	20	frooni,	
"	6	"	10	"	"	22	"
"	11	"	15	"	"	25	"
"	16	"	20	"	"	27	"
"	21	"	25	"	"	30	"
"	26	"	30	"	"	32	"
"	31	"	35	"	"	35	"
"	36	"	40	"	"	37	"
"	41	"	45	"	"	40	"
"	46	"	50	"	"	42	"
"	51	"	55	"	"	45	"
"	56	"	60	"	"	47	"
"	61	"	65	"	"	50	"
"	66	"	70	"	"	52	"
"	71	"	75	"	"	55	"
"	76	"	80	"	"	58	"

Märkus: Enne 29. märtsi 1925 a. auliikmeteks arvatud liikmetele ja enne sama tähtaega meesõigustega kašfaliikmeteks jäänud kašfaliikmete leskedele nende surma korral wäljamaksetawast matmise abirahast peetakse kinni kaasa heaks 10 % endiste kahjude katmiseks.

§ 15.

Viige, kes on maksnud 80 korda, wabastatakse edaspidistest maksude maksmisest ja temale jääwad kõik õigused matmise abiraha saamiseks; tema asemele võib aga astuda kašfaalse uus liige.

§ 16.

Kui keegi wabatahtlikult kaššast wälja astub ehk wälja heidetakse liikmete hulgast, siis on temal õigus tagasi saada kõik sissemaksitud raha. See raha antakse aga pärast tema surma ilma protsentideta nende tema perekonna liikmete kätte, kellel õigus on saada seda raha.

Täheendus: Sisseastumise raha ei makseta mingil tingimisel tagasi. Raha, mis kandidaatide sissekirjutamise korral maksetakse (§ 5), ei anta mitte tagasi kandidaadile sel juhutumisel, kui tema ise mitte ei soowi heita kaššaliikmeks. Kui aga kandidaat mõne muu wea pärast ei ole wastu wõetud kašša liikmeks, siis maksetakse nimetatud raha temale tagasi.

§ 17.

Kui kašša liikme lest pärast mehe surma kaššaliikmeks soowib jääda, siis peab ta selle üle firjalikult teatama eestseisusele kahe nädala jooksul ja maksma endisel kombel liikmemaksusid. Matmise abiraha, mis tema pärijatele wälja maksetakse, arwatakse sellest ajast, millal tema mees kašša liikmeks astus.

§ 18.

Kui kaššaliige abielusse astub, siis on ta tema abikaasal õigus matmise abiraha saada ja nimelt selle järele, mitu korda tema abikaasa matmise abiraha on maksnud, arwates abiellu astumise momendist.

§ 19.

Kui kaššaliige teist korda astub abielusse, siis maksab lest mees oma teise naise ja lest nai-

ne oma teise mehe eest wiiskümmend (50) senti
sisseseastumise raha (§ 9). Sureb teine mees ehk
teine naine ära, kes kaasa liikmeks olid kirjutatud,
siis arwatakse matmise abiraha selle järele, mitu
korda on maksetud liikmemaksu pärast surnu ka-
sa liikmeks astumist.

Täendus: See määrus käib ka nende
kohta, kes § 15 järele on waba-
statud seatud maksudest.

§ 20.

Kassaliikmete poolt kassasse maksetawaid
maksusid, kui ka matmise abiraha ei wõi kinni
panna mingisuguste kõrwaliste nõudmistele tasu-
mises, mis mitte kokku ei käi kassa eesmärgiga.

§ 21.

Matmise abiraha maksetakse surnud liikme
perekonnale, ehk tema abikaasale wälja; aga kui
neid ei ole, tema pärijatele, mitte hiljem kui 24.
tunni jooksul pärast seda, kui Gestseisus liikme
surma üle tunnistuse on saanud. Muudel sugu-
lastel, kohtu poolt lahutatud abikaasal, nõndasa-
ma surnu wõlanõudjatel ei ole mingisugust õigust
matmise abiraha peale. See liige, kellel naist,
meest ega lapsi ei ole, peab Gestseisusele kirjalikult
teada andma, kelle kätte pärast tema surma abi-
raha peab wälja maksetama; kui niisugust awal-
dust antud pole, siis peab Gestseisus teda maha
matma. Matmise kulud ei wõi aga mitte suure-
mad olla, kui abiraha, mis temale kassasse mak-
setud liikmemaksu kordade järele tuleb. Kui aga
matmise abiraha on suurem matmise kuludest, siis
läheb ülejääk kassa heaks.

Täendus: Kui mitu sugulast alanewal
joonel on, siis wõib Gestseisus
matmise abiraha anda ühe nende

fätte, ilma, et temal selleks oleks teiste pärijate usaldusekirja.

5. Kaasa walitus.

§ 22.

Kaasa asju toimetawad: a) Gestseisus ja b) Kaasa liikmete peakoosolekud.

A. Gestseisus.

§ 23.

Kaasa juhatusel liikmete arwu määrab kindlaks peakoosolek, kuid mitte vähem kui kolm liiget. Juhatusel liikmed walitakse peakoosolekul niisuguste liikmete seast, kellel ei ole kaasa walituses mingisugust muud ametit, kolme aasta peale lahtisel hääletamisel. Igal aastal astuwad $\frac{1}{3}$ juhatusel liikmetest wälja: esimesel kahel tegewuse aastal loosi läbi, aga pärast ametisse astumise wanaduse järele. Kui keegi juhatusel liige ära peaks olema, ehk enne walimise aega kaassast wälja astuma, siis walitakse selleks samal kombel ja sama tähtaja peale samapalju kandidaatisi, kui juhatusel liikmeid on walitud. Juhatusel wäljaastunud liikmed ja nende kandidaadid wõiwad uuesti walitud saada, kui nad sellega on nõus. Juhatusel liikmed waliwad eneste seast esimehe, kirjatoimetaja ja kaashoidja. Matmise kaasa tegewuse piirkonnaks on Saare maakond ühes Kuresaare linnaga. Matmise kaasa asub Kuresaare linnas, kus ka on juhatusel asupait.

§ 24.

Et oleksid makswad juhatusel otsused, peawad osa wõtma koosolekust pool juhatusel liikmeist.

Tähendus: Igaüks kaasa liige peab wastu wõtma kaasa ametnikuks walimi-

se, wälja arwatud need, kes ametis oliwad möödaläinud aastal.

§ 25.

Juhatusel liikmed peawad osa wõtma juhatuse koosolekuteft. Kui keegi liikmetest haiguse ehk mõne muu põhjuse pärast on sunnitud oma ametit kaššas mõnetš ajaks maha jätma, siis peab ta teatama selle üle wiibimata kandidaadile, kes siis astub tema asemele ja täidab kõiki juhatuse liikme kohuseid teiste liikmetega ühesugusel alusel.

§ 26.

Cestseisuse wõimupiirides on :

- 1) Liikmemaksude wastuwõtmine ;
- 2) Matmise abiraha kaššast wäljamakšmine ;
- 3) Liikmete ja kandidaatide nimekirja walmistamine ;
- 4) Kašša sissetulekute ja wäljaminekute raamatute pidamine ;
- 5) Peakoosolekute kottufutsumine ;
- 6) Lašta-aruanete walmistamine kašša tegewuse üle ja kašša kasude eest hoolitsemine selle põhikirja määruste järele ja
- 7) forratult maksjate liikmete wäljaheitmine (§ 13).

§ 27.

Kaššasse sissetaksetud raha, mida mitte koge pole tarwis wälja anda, hoitakse peakoosoleku otsuse järele ühes krediitafutuses alal, ehk selle eest muretsetakse, sellesama koosoleku otsuse järele, riigi- ehk erawäärtpabereid, mis on kindlustatud riigiwalitsuse poolt.

§ 28.

On maha kustutatud põhikirjast, sest et selle § nõudmised on juba ette nähtud § 27.

§ 29.

Rahju eest, mis sünnib kassale ühe Gestseisuse liikme läbi, vastutavad kõik Gestseisuse liikmed ühes koos. Igaüks Gestseisuse liige saab, kui ta lahjub ametist, uue Gestseisuse käest pärast kassa rewideerimist selle üle kwiitungi, et kassal tema vastu selle aja kohta, millal ta Gestseisuse liikmeks oli, ei ole mingisuguseid nõudmisi. Pärast niisuguse kwiitungi saamist on väljaastunud Gestseisuse liige waba kõigist wastutusest kassa asjus.

§ 30.

Peakoosolek määrab igal aastal, Gestseisuse poolt ette pandud eelarwe järele, teatava summa kassa walitsemise kuludeks. Gestseisus ei wõi midagi välja anda ilma peakoosoleku loata, mis mitte ei ole ära tähendatud eelarwes.

§ 31.

Kassa sissetulekute ja väljaminekute raamatute rewideerimiseks walitakse peakoosolekul lahtisel hääletamisel rewisjoni komisjon nende liikmete seast, kellel kassa walitsemise asjus mingisugust ametit ei ole. Pärast kassa ja raamatute rewideerimist annab rewisjoni komisjon teada selle järelduse üle peakoosolekule. Rewisjoni komisjoni arwu määrab peakoosolek ja tema walitakse ainult ühe aasta peale.

B. Peakoosolekud.

§ 32.

Harilikud peakoosolekud peetakse üks kord aastas, mitte hiljem märtsi kuud; aga erafordsed koosolekud kutsutakse juhatusel poolt tarwiduse järele kokku nende küsimuste harutamiseks, mida edasi lükata ei wõi ja mis üle käiwad juhatusel wõimupiiridest; samuti ka rewisjoni komisjoni nõud-

misel ehk mitte vähem kui 30. liikme nõudmise peale. Harilikudel peakoosolekutel waadetakse läbi aasta aruanne, finnitatakse eelarwe ja toimetatakse juhatuse liikmete ja rewizjoni komisjoni walimisi. Peakoosolekuid juhatab igaford selleks walitud koosoleku juhataja, niisama ka protokollifirjutaja.

Tähendus: Peakoosolekul wõiwad ainult otsustamisele tulla need küsimused, mis koosoleku kutsetes on tähendatud ja millel otskohene tähendus põhikirjas ära määratud kaasa tegewuse kohta on.

§ 33.

Peakoosoleku otsustamise alla käiwad:

- a) nende küsimuste otsustamine, mis Eesti seisuse wõimu alla ei käi;
- b) ettepanekute läbiwaatamine põhikirja muutmise ehk täiendamise üle;
- c) liikmetele liikmemaksu maksmise turgenduste andmise otsustamine;
- d) Eesti seisuse ja kaasalikmete wahel tõusnud tülide läbiwaatamine;
- e) ettepanekud kaasa tegewuse lõpetamise üle.

§ 34.

Peakoosoleku päewa, koha ja otsustamise alla tulewate asjade üle antakse üleüldiselt teada, kõige vähemalt 8 päewa enne koosolekut ja selle üle teatatakse ka kohalise politsei ülemusele.

§ 35.

Peakoosoleku ja Eesti seisuse koosoleku otsused firjutatakse protokollifirjutatuks.

§ 36.

Peakoosolekuteist osa wõtta ehk mingisugustes se ametitesse walida ei lubata mitte: a) neid,

kellel õigused kohtu poolt fitsendatud on ja b) alaealisi.

§ 37.

Ettepanekud põhikirja muutmise ehk täiendamise üle pannakse, kui need vastu võetud peakoosoleku poolt, riigivalitsusele ette seatud korral finnitamiseks.

§ 38.

Niihästi harilikud kui ka erafordsed peakoosolekud on maksivad, kui nendest osa võtab kõige vähemalt pool hääleõiguslistest kaassaliikmetest, peale nende koosolekute, mis kokku kutsutakse põhikirja muutmise, täiendamise ehk kaasa lõpetamise tarvis, milleks² s kõigist hääleõiguslistest kaassaliikmetest koos peab olema.

§ 39.

Kui peakoosolekut sellepärast ära pidada ei või, et tarviline arv liikmeid kokku ei ole tulnud, siis kutsutakse uus koosolek kokku mitte hiljem 8 päeva pärast, mis selle peale vaatamata, kui palju liikmeid kokku tuleb, otsusevõimuline on, mille üle teada antakse kõigile kaassaliikmetele koosolekule kutsumise juures. Niiõigusel koosolekul võivad otsustamisele tulla ainult need küsimused, mis pidamata jäänud koosoleku päevakorras olid.

§ 40.

Kõik asjad otsustatakse peakoosolekul koosolijate liikmete lihtsa hääleenamuse järele, peale küsimuste, mis kaassaliikmete väljabeitmise, põhikirja muutmise ehk täiendamise ja kaasa lõpetamise kohta käivad, mille otsustamiseks koosolijate liikmete^{3,4} hääleenamus tarvis läheb. Kui hääli lihtsa hääleandmise juures ühepalju on, siis teeb esimehe hääle otsuse.

§ 41.

Peakoosolekute otsused on maksivad niihästi koosolekul olijate kui ka puuduwate liikmete kohta.

§ 42.

Tülid Gestseisuse ja kaßfaliikmete wahel, kui ka nende wahel, kellel õigus on saada abiraha, otsustatakse lõpulikult peakoosolekul.

6. Kaßja lõpetamine.

§ 43.

Kui liikmete puuduse ehk mõne muu põhjuse pärast kaßja tuleb finni panna, siis lõpetatakse tegeuus peakoosoleku otsuse järele, millest $\frac{2}{3}$ hääleõiguslistest liikmetest osa peab wõtma, osawõtjate liikmete $\frac{3}{4}$ häälteenamusel. Niisugusel juhtumisel saab iga liige kõik tema poolt maksetud liikmemaksud tagasi ja kui kaßja seis lubab, ka nii palju kui tema, ehk tema abikaasa sissemaksetud liikmemaksu järele surma korral oleks saama pidanud, ehk üks osa kapitalist, kapitali suuruse järele. Kui pärast kõigi matmise abiraha wäljamaksmist weel raha üle jääb, tarwitatakse see peakoosoleku otsuse järele heategewaks otstarbeks. Kui aga raha nii wähe on, et kõiki liikmemaksusi ei saagi wälja maksta, siis on igal liikmel õigus ainult niipalju tagasi nõuda, kui palju kaßja puhta raha jagamisel, maksetud liikmemaksude summa järele, tema jao peale tuleb.

§ 44.

Kaßja lõpetamise üle kuulutatakse Riigi Teatajas.



